D. O. M.

Uni & Trino, Virginique Dei-paræ & D. Lucæ Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

PROPOSITA AB ILLUSTTRISSIMIS D. D. DECANO *ET DOCTORIBUS MEDICIS COLLEGII AMBIANENSIS* PRO AGGREGATIONE DISCUTIENDA.

An Febre continuâ incipiente, unà erumpentibus statâ periodo Menstruis, basilica potius quam saphæna secunda.

I.

A Pubertate ad ineuntem senectam sanguineum è vulvâ stillicidium, singulis mensibus periodicum, patitur sequior sexus Illud
uteri plethoræ referendum. Certum quippè sanctorianâ statice manet secretiones & excretiones in fœminis ingestæ materiæ minimè
respondere. Hinc necesse est sensim sine sensu sanguinis copiam auctuari, vasa turgescere, fieri plethoram. Ex ipsis autem genitalium
latebris cur sanguis effluat docet peculiaris uterus fabrica. Est uterus viscus cavum. Conflatur pluribus tunicis flexilibus & elasticis, quarum
simul unitarum parietes satis solidos, at tamen spongiosos, & expansiles interreptant innumera vasa sanguifera exilioribus donata tunicis, ad
summam extensionem prona, destituta valvulis, & ad perpendicularem lineam respectu fiorizontis facile accedentia. Quantulos appulsui
sanguinis obices opponere valeant ex his conjicitur. Verò etenim simile non est cavum & mollioris texturæ viscus, quo tempore sua non
impletur capacitas, affluentibus liquidis multum reniti, aut tenenullorum vasorum distensionem non sinere. Ibi igitur fiat plethora localis necessum
est, quoad usque hæc eadem nimio infractu in uteri cavum vasa crepent, profluviumque seroso-sanguineum impertiantur. Hoc est in muliere
non gravidâ vegetæ sanitatis principium & fons.

II.

SI sint catamænia congestæ per mensem plethoræ soboles, quantò major ea fit si unà cum erumpentibus statâ periodo menstruis super-
exardescat febris continua! Febrili fervore expanduntur & rarefiunt fluida. Hinc notabilior in toto corpore vasorum plenitudo, perinde-
que major flexilium uteri venarum destensio, non absimili ratione quam quâ cætera corporis vasa solito plus intumescunt. Exindè nemo
non inferat difficilis plenum opus aleæ succedere; si in ipsomet continuæ febris insultu supprimantur menstrua. Si etenim in singulis affectio-
nibus quoddam præ cæteris organum excretioni destinaverit, invitam eò detorquere quò recalcitret innocuum non est. Quid non discriminis
immineat, occalescente muliebri sentinâ, in iis rerum circumstantiis cum major est uteri infarctus quam sanitatis tempore. Sanguis quà quà
versus irruit. Hinc vasorum in naribus, pulmonibus, ventriculo, intestinis disruptiones, dilacerationes; aut nobilioribus in organis eorumdem
obstructiones, unde inflammatio, convulsio, peripneumonia, delirium, mors. Hæc autem simptomatum caterva ne fluentibus menstruis basi-
licæ pertusionem presso pede subsequatur vereare.

III

HUJUS venæ sectionis effectus ut æquâ lancè trutinentur, examinandum venit quibus se se legibus regat circulatio, dum sanguis è
brachio educitur. Applicata stictè ligatura secandæ venæ columnam duas in partes dividit. Pars inferior intumescit appulsu continuo
sangutnuis ex arteriâ in venam. In superiore vasis parte intercepitur sanguis ad cavam superiorem manente ligaturâ non rediturus. Eo etenim
spoliatur impulsu quem ab arteriâ mutuabatur, & sine cujus ope ulteriùs progredi non potest. Non modo igitur cava superior eâ defraudatur
sanguinis quantitate quæ aperturâ effluit, sed & eâ etiam portione quæ impulsûs arteriosi defectu in superiore basilicæ trunco stagnat, & con-
quiescit. Intereà autem cava inferior, non cohibitâ impultrice arteriarum vi, semper eamdem sanguinis copiam dextræ cordis auriculæ suppe-
ditat, cavâque superiore præpotens se se facilius exonerat. Quid inde? repentina sanguinis ex utero dimotio, subita revulsio, extemporanea
vasorum deplerio. Fieri enim non potest ut cava inferior propemodum totam perennandæ circulationi copiam sanguinis subministret, qnin
subjectis sibi visceribus eamdem detrahat.

IV.

NEQUE verò à saphænæ aperturâ simile quidpiam reformidaverim. In complicato casu sic indicationi satisfaciendum ut indicatio
contraria non negligatur. In continuæ febris invasione nulla supponi potest viscerum inflammatio. Alias febris esset è simptomatica-
rum genere, non ex essentialium familiâ. Sed eam, quæ non adest, mox adfuturam præpedire inflammationem Medico sacri est officii. Dum
motu partium violentiore concutitur repetitisque ictibus diverberatur sanguis, non aliter atque lac igne super ebulliens in spuriam molem
augetur arteriis & venis vix continendam. Movendorum ergo expansis in vasis liquorum copiam adauget, validioremque pro fortiori in elasti-
cos parietes actione rexixum patitur. Acceleratur fluidorum velocitas. Minimulorum intra canalium angustias hærent crassiores moleculæ,
quas suo diluente vehiculo febrilis exæstuans calor orbaverit. Hæc in synocho prima iuflammationis exordia. Quæ cum sint sive nothæ, sive
genuinæ plenitudinis fætus, ut venæ sectione præcaveantur suadet prudentia, experientia præcipit. Sic enim justos intra limites continenda
est febris ut nec exorbitet, nec torpeat nimiùm; sic temperanda ut discutiendæ, ubipiam sit, mareriæ morbificæ sufficiat, non hûc illûc difflandæ.

V.

PRÆSENTIBUS autem statâ periodo menstruis, ad vasorum depletionem, moderandamque incipientis continuæ febris effervescen-
tiam nihil æquè confert ac saphænæ pertusio. *Quò etenim natura vergit eò ducendum* præcipit Hypocrates, *viis ac locis utiliter eò ferenti-
bus.* Quid porro naturæ determinationi consentaneum magis quàm è saphænâ sanguinis eductio? Cæterarum adinstar sanguis missionum tur-
gescentis fluidi excessum imminuit spoliatione proficuâ, sub eoque respectu paribus concelebranda venit encomiis. At nedum muliebris fluxûs
impetum retundat, quin imò aut adjuvat, aut utiliter supplet, sicque naturæ moliminibus obsequisior futuræ inflammationi magis prospicit.
Quemadmodum enim è brachio senguinis missio non nisi cavæ inferioris dispendio perficitur, sic missus è saphænâ non nisi cavæ superioris
impensis evacuatur. Intercipienti etenim fluidorum reditum ligaturæ mirè in hunc effectum connivent & opitulantur pediluvia. Iis scilicet
emolliuntur & relaxantur vasorum tunicæ rarefitque sanguinis. Sic pro ratione minoris resistentiæ majorem sanguinis copiam vasa pedis ex-
cipiunt, minimamque cavâ inferiore ad cor traducunt. Proindèque juxtà menstruationis leges, & naturæ vota, versus inferiora securiùs
flectuntur humorum directiones.

Ergo febre continuâ incipiente, unà erumpentibus statâ periodo menstruis, saphæna potiusquam basilica secanda.

ASSERTA.

Tussi puerorum clangosæ emesis.
Puerperis aliquando balneum.
Pulmo plurium morborum sedes
Febris solâ frequentiâ pulsûs constituitur.

PROBLEMA.

An à potibns spirituosis præmatura senectus?
An aer vitæ servandæ necessarius?
An causa vitæ causa mortis?
An vestes pelliceæ usûs salubris.

PARADOXA.

Mulier alvi profluvio non arbotit.
Sanitati noxius non est potus coffææ.
Ab immuninutâ perspiratione robur.
Ad sanitatem non confert peregrinatio.

Has Theses propugnabit M. PETRUS ANTONIUS MARTEAU, *Ambianensis, Doctor Medicus Remensis & Cadomensis, Ambianensis scientiarum Academiæ socius, Theseos Autor.*

In Ædibus D. D. GAUCHAIN, Collegii Decani clarissimi, Anno R. S. H. 1764. die 16 Januarii à secundâ pomeridianâ ad Vesperas.